



EIROPAS PUSGADA TEMATISKĀ FAKTU LAPA

MĀCĪBU PRIEKŠLAICĪGA PĀRTRAUKŠANA

1. IEVADS

Mācību priekšlaicīga pārtraukšana¹ ir šķērslis ekonomiskajai izaugsmei un nodarbinātībai. Tā ietekmē produktivitāti un konkurētspēju, kā arī veicina nabadzību un sociālo atstumtību. Ņemot vērā darbaspēka samazināšanos, Eiropai ir jāspēj pilnībā izmantot tās cilvēkresursus. To jauniešu vidū, kuri priekšlaicīgi pārtrauc izglītību un apmācību, biežāk vērojams prasmju un kvalifikācijas trūkums. Šādi cilvēki ir pakļauti lielākam bezdarba, sociālās atstumtības un nabadzības riskam.

Stratēģijā "Eiropa 2020" ir noteikts **mērķis samazināt zem 10 % līmeņa tādu 18–24 gadus vecu personu īpatsvaru, kas pārtrauc izglītību un apmācību priekšlaicīgi.** Eiropā 2016. gadā joprojām bija vairāk nekā 4 miljoni personu, kas pārtrauca mācības priekšlaicīgi. Tikai 45 % no viņiem strādā.

Lielāks risks pārtraukt mācības priekšlaicīgi ir jauniešiem ar migrantu izcelsmi. Īpaši augsts risks ir romiem un citām nelabvēlīgā situācijā esošām minoritātēm. Nesenais straujais patvēruma meklētāju un migrantu pieplūdums ir pastiprinājis grūtības integrēt migrantu izcelsmes skolēnus un tādējādi palīdzēt viņiem iegūt nepieciešamās prasmes un kompetences.

Eiropas Savienības Padomes 2011. gada **Ieteikumā par politiku, lai mazinātu mācību priekšlaicīgu pārtraukšanu²,** dalībvalstīm tika ierosināts ieviest starpnozaru stratēģijas. Tām visos izglītības līmeņos būtu jābūt orientētām uz preventīviem un intervences pasākumiem, kā arī "kompensācijas" pasākumiem, lai atkārtoti iesaistītu izglītības procesā personas, kas ir pārtraukušas izglītību.

Padomes 2013. gada **Ieteikumā par garantijas jauniešiem izveidi** ir noteikts pienākums dalībvalstīm nodrošināt, ka ikviena persona, kas jaunāka par 25 gadiem, četru mēnešu laikā pēc izglītības beigšanas vai kļūšanas par bezdarbnieku saņem kvalitatīvu darba, apmācības, mācekļa prakses vai stažēšanās piedāvājumu³. Tajā dalībvalstīm ir ieteikts piedāvāt izglītības un apmācības iespējas jauniešiem ar nepietiekamu kvalifikāciju.

Eiropas Komisija 2016. gada jūnijā sāka **jauno Prasmju programmu Eiropai.** Ar to tika izveidots pamats iniciatīvai "[Prasmju pilnveides ceļi](#)", ko ES Padome pieņēma 2016. gada decembrī. Iniciatīvā dalībvalstīm ir ieteikts nodrošināt personām vecumā no 25 gadiem elastīgus "ceļus", kas sniedz tām iespēju atsākt izglītības apgūšanu un/vai iegūt kvalifikācijas, kas atbilst vidējai izglītībai. Tas varētu ietvert ikdienējas un

¹ Termins "mācības priekšlaicīgi pārtraukušie" un "izglītību un apmācību priekšlaicīgi pārtraukušie" šajā dokumentā tiek lietoti savstarpēji aizvietojami.

² OV C 191, 1.7.2011., 1. lpp.

³ Sk. tematisko faktu lapu par jaunatnes nodarbinātību.

neformālas mācīšanās, piemēram, darbā apgūtu prasmju, atzīšanu un validēšanu.

Šī iniciatīva var palīdzēt visā dzīves laikā samazināt mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas kaitīgo ietekmi uz tiem, kurus tā skārusi.

Šajā tematiskajā faktu lapā vispirms ir sniegts pārskats par situāciju ES valstīs attiecībā uz mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas rādītājiem, lai uzsvērtu sarežģītos risināmos politikas uzdevumus. Pēc tam ir aprakstītas pieejamās politikas veidošanas iespējas un jaunākās politikas iniciatīvas dalībvalstīs.

Tematiskajā faktu lapā "Darba tirgū nepieciešamās prasmes" ir sniegts pārskats par absolventu nodarbinātības iespējām — tas ir izstrādāts, veicot plašāku prasmju pieprasījuma un piedāvājuma analīzi.

2. SAREŽĢĪTIE POLITIKAS UZDEVUMI: PĀRSKATS PAR SITUĀCIJU ES VALSTĪS

Izglītību un apmācību priekšlaicīgi pārtraukušo skaita⁴ vidējais rādītājs ES 2016. gadā bija 10,7 %, kas bija par 0,3 procentpunktiem mazāk nekā 2015. gadā (sk. 1. tabulu pielikumā).

Kopš 2010. gada rādītājs ir samazinājies par vairāk nekā 3 procentpunktiem, un, ja tā turpināsies, stratēģijas "Eiropa 2020" pamatmērķis — mazāk nekā 10 % — būs reāli sasniedzams. Tomēr mērķa sasniegšana nav iemesls pašpamierinātībai: Eiropas Savienībā tik un tā būtu vairāki miljoni mācības priekšlaicīgi pārtraukušo personu. Turklāt, valstij pietuvojoties mērķim,

⁴ Mācības priekšlaicīgi pārtraukušie ir tādas personas vecumā no 18 līdz 24 gadiem, kas atbilst diviem nosacījumiem: 1) augstākais izglītības vai apmācības līmenis, ko šīs personas ir saņēmušas, atbilst *ISCED* 0., 1. vai 2. līmenim; 2) šīs personas nav ieguvušas nekāda veida izglītību vai apmācību četru nedēļu laikā pirms aptaujas. Mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas rādītāja aprēķināšanas pamatā ir kopējais iedzīvotāju skaits vecumā no 18 līdz 24 gadiem. Visi rādītāji ir iegūti ES darbaspēka apsekojumā.

pašreizējo progresu varētu būt arvien grūtāk saglabāt. Tas ir tādēļ, ka vissarežģītāko situāciju risināšanai, visticamāk, būs nepieciešamas šim nolūkam īpaši izstrādātas politikas programmas.

Stratēģijas "Eiropa 2020" pamatmērķi jeb mazāk nekā 10 % ir sasniegušas jau 17 dalībvalstis. Vēl divas — Latvija (10,0 %) un Vācija (10,3 %) — ir ļoti tuvu mērķim. No 11 valstīm, kurās vēl nav izpildīts ES mērķis, tikai Itālijā ir sasniegts valstij noteiktais mērķis, kas ir 16 %. No valstīm, kurās mācības priekšlaicīgi pārtraukušo personu īpatsvars jau ir mazāks par 10 %, vēl augstākus valsts mērķus pagaidām nav sasniegušas piecas valstis: Somija, Nīderlande, Čehijas Republika, Slovākija un Polija.

Faktu lapas 1. diagrammā ir arī redzams, ka pēdējo 10 gadu laikā mācību priekšlaicīga pārtraukšana ir ievērojami samazinājusies (par 4,6 procentpunktiem). Vislielākais progress ir reģistrēts Portugālē (-24,5 procentpunkti), Maltā (-12,6 procentpunkti) un Spānijā (-11,3 procentpunkti). Tikai trijās valstīs šis rādītājs ir nedaudz pieaudzis. Slovākijā (+0,8 procentpunkti) un Čehijā (+1,5 procentpunkti) rādītājs jau sākotnēji bija zems, un tagad tās nav izpildījušas tikai pašas savus valsts mērķus. Savukārt Rumānijā (+0,6 procentpunkti), kur jau sākotnēji bija viens no augstākajiem mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas rādītājiem, ievērojams progress nav panākts. Tā nav sasniegusi ne ES, ne valsts mērķi.

Būtiskas atšķirības ir arī starp dzimumiem. Meitenes kā grupa sasniedza ES mērķi jau 2014. gadā ar rādītāju 9,6 %. Savukārt rādītājs attiecībā uz zēniem 2016. gadā joprojām bija 12,2 % — par 3 procentpunktiem augstāks nekā meitenēm. Šā rādītāja atšķirība starp dzimumiem kopš 2006. gada ir samazinājusies (par 4,2 procentpunktiem), bet tā joprojām ir manāma gandrīz visās valstīs. Izņēmumi ir Bulgārija un Rumānija, kur mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas rādītājs sievietēm ir nedaudz augstāks kā

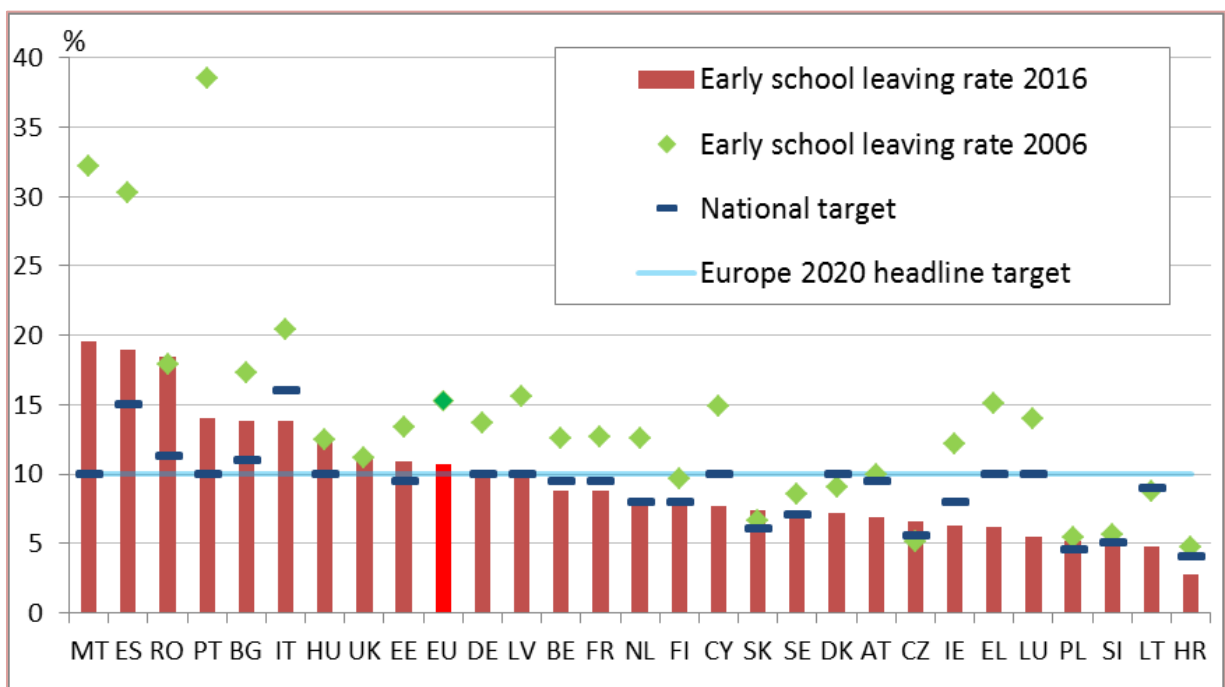
vīriešiem (attiecīgi par 0,2 un 0,3 procentpunktiem).

Augstāks mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas rādītājs vīriešiem visizteiktāk ir Spānijā, Latvijā, Maltā un Kiprā (visās valstīs par vairāk nekā 7 procentpunktiem augstāks nekā sievietēm). No 2015. gada līdz 2016. gadam vidējā dzimumu atšķirība nedaudz palielinājās (jo īpaši Kiprā un Igaunijā).

Mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas rādītāji ievērojami atšķiras arī atkarībā

no tā, kur persona ir dzimusi (sk. 3. tabulu pielikumā). **Ārvalstīs dzimušo personu** vidū ES mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas rādītājs ir gandrīz divreiz augstāks nekā vietējo iedzīvotāju vidū. Atšķirība starp ārvalstīs dzimušām personām un vietējiem iedzīvotājiem no 12,8 procentpunktiem 2010. gadā samazinājās līdz 10,0 procentpunktiem 2016. gadā, taču vairākās dalībvalstīs šis rādītājs joprojām ir augsts. Dati par mācību priekšlaicīgu pārtraukšanu attiecībā uz ārvalstīs dzimušām personām diemžēl nav pieejami 10 dalībvalstīs.

1. diagramma. Mācību priekšlaicīga pārtraukšana – stratēģijas “Eiropa 2020” pamatmērķis un valstu mērķi



Avots: Eurostat (darbaspēka apsekojums, tabula [t2020_40]). Dažu valstu mērķos ir paredzētas atšķirīgas rādītāja definīcijas. Plašāka informācija par valstu mērķiem un to definīcijām ir pieejama šeit: http://ec.europa.eu/eurostat/documents/4411192/4411431/Europe_2020_Targets.pdf.

Tomēr aprēķini liecina, ka ES kopumā būtu par 30 % tuvāk stratēģijas “Eiropa 2020” mērķim – panākt, ka mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas rādītājs ir zemāks par 10 %, – ja tiktu novērsta atšķirība starp ārvalstīs dzimušajiem un vietējiem iedzīvotājiem⁵. Apzinot problēmas risināšanas iespējas, 2013. gada pētījumā par nesen ieceļojušiem migrantu bērniem tika

secināts, ka iekļaujošas izglītības sistēmas ir labāk piemērotas, lai veiksmīgi integrētu migrantu bērnus un palīdzētu viņiem skolas izglītības iegūšanā⁶.

Lai arī konkrēti faktori, kas izraisa mācību priekšlaicīgu pārtraukšanu, dažādās valstīs ir atšķirīgi, galvenos cēloņus var risināt ar trim parasti

⁵ Eiropas Komisija – ESAO (2015).

⁶ PPMI (2013).

savstarpēji saistītiem turpmāk norādītajiem politikas pasākumiem.

1) **Visaptveroša stratēģija**

Lai gan pieaug tendence izstrādāt arvien visaptverošākas stratēģijas, dalībvalstis lielā mērā vēl nav īstenojušas stratēģiskas pieejas mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas problēmas risināšanai. Turklāt būtiskas ieinteresētās personas, piemēram, vietējie dienesti (sociālie, veselības aprūpes, nodarbinātības u. c.), jaunatnes un vietējās sabiedrības organizācijas un profesionālās orientācijas centri, bieži vien neiesaistās pasākumu izstrādē un īstenošanā. Mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas samazināšanas politikas virzienu salīdzinošā izvērtējumā 2013. gadā tika konstatēta noteiktu īpašu pasākumu nepieciešamība. Tie cita starpā ietver uzņēmēju iesaistīšanu, lai atļautu vairāk mācīties darbavietā, labākas profesionālās orientācijas konsultācijas jauniešiem, kuri pakļauti mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas riskam, kā arī atvieglotu pāreju no skolas uz darba dzīvi⁷.

2) **Uz gūtajām atziņām balstīta politikas veidošana**

Precīza, uzticama un pamatota informācija ir svarīgs līdzeklis, kas palīdz veidot mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas novēršanas politiku. Lielākā daļa valstu apkopo statistikas datus par mācības priekšlaicīgi pārtraukušajiem, tām ir arī savas definīcijas un datu krājumi papildus tiem, kas apkopoti ES darbaspēka apsekojumā. Taču salīdzinoši maz valstu vāc kvalitatīvu informāciju, kas var palīdzēt saprast iemeslus, kādēļ cilvēki pārtrauc izglītību un apmācību priekšlaicīgi, un uzzināt, ko viņi dara pēc tam. Francija, Malta un Apvienotā Karaliste (Skotija) ir to reto valstu

vidū, kas regulāri aptaujā studentus pēc tam, kad viņi ir priekšlaicīgi pārtraukuši izglītību un apmācību.

3) **Izglītības priekšlaicīgas pārtraukšanas novēršana un agrīna iejaukšanās**

Ir pierādījies, ka pastiprināta pievēršanās preventīviem un agrīniem iejaukšanās pasākumiem gan sistēmas, gan atsevišķu izglītības un apmācības iestāžu līmenī ir devusi veiksmīgus rezultātus. Labi veidoti preventīvi pasākumi sistēmas līmenī īpaši palīdz risināt šādas problēmas:

- segregāciju atkarībā no skolas veida;
- palikšanas uz otru gadu negatīvās sekas;
- atbalsta trūkumu grupām, kas pakļautas mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas riskam;
- nepieciešamību padarīt arodizglītību un apmācību pievilcīgākas.

3. POLITISKIE INSTRUMENTI POLITIKAS PROBLĒMU RISINĀŠANAI

Padomes 2011. gada ieteikumā dalībvalstīm ir sniegti norādījumi par to, kā risināt mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas problēmu, un izklāstīta turpmākā virzība. Dalībvalstīm būtu jāievieš saskaņotas, visaptverošas un ar pierādījumiem pamatotas stratēģijas, kurās iekļauti preventīvi, intervences un kompensācijas pasākumi.

Preventīvo pasākumu mērķis ir darbības, kuru rezultātā mācību priekšlaicīga pārtraukšana tiek novērsta. Veiksmīgā mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas novēršanas stratēģijā ir ņemti vērā veiksmīgas izglītošanas priekšnosacījumi un izglītības un apmācības sistēmas uzbūve. Tā ietver kvalitatīvu agrīno pirmsskolas izglītību un aprūpi, elastīgas izglītības iespējas un migrantu bērnu labāku integrāciju.

Ar **intervenci** tiek agrīnā stadijā risinātas radušās grūtības, cenšoties novērst, ka to rezultātā tiek priekšlaicīgi pārtrauktas mācības. Šie pasākumi bieži vien tiek piemēroti attiecībā uz visiem skolēniem, taču īpaši labvēlīgi un

⁷ "Reducing early school leaving: Key messages and policy support", 2013. gada novembris, Tematiskās darba grupas mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas jautājumos gala ziņojums:

http://ec.europa.eu/education/policy/strategi-c-framework/doc/esl-group-report_en.pdf.

lietderīgi tie ir personām, kas pakļautas mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas riskam. Tie ir orientēti uz izglītojamajām personām un izstrādāti, agrīni apzinot nepieciešamo atbalstu mācībām un motivēšanai.

Ar **kompensācijas** pasākumiem izglītības un apmācības iespējas tiek nodrošinātas tiem, kas ir pārtraukuši mācīties. To mērķis ir atkārtoti iesaistīt cilvēkus izglītības un apmācības procesā.

Mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas rādītāju var palīdzēt samazināt efektīvāka sākotnējā arodizglītība un mācīšanās darbavietā. Vispārējās izglītības programmās izglītība skolā apvienojumā ar darba pieredzi arī var motivēt izglītojamās personas un palīdzēt sagatavot tās tālākiem arodizglītības un apmācības ceļiem, kas sniedz viņiem vairāk iespēju.

Tematiskā darba grupa mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas jautājumos, kuras sastāvā bija politikas veidotāji, praktiķi un eksperti no 27 dalībvalstīm un lielākām ieinteresēto personu organizācijām Eiropā, sagatavoja pamatnostādnes par veiksmīgiem faktoriem visaptverošu politikas virzienu izstrādē⁸. Tajās tika uzsvērtā prevencijas nozīme un nepieciešamība stiprināt dažādu nozaru savstarpējo sadarbību un veidot partnerattiecības starp ieinteresētajām personām visos līmeņos.

Vēlāk izveidota darba grupa skolu politikas jautājumos apzināja galvenos nosacījumus visas skolas kopienas (skolas vadības, mācībspēku un palīgpersonāla, izglītojamo personu, vecāku un ģimeņu) iesaistei saskaņotā, kolektīvā un kopīgā rīcībā, cieši sadarbojoties ar ārējām ieinteresētajām personām un vietējo sabiedrību kopumā, t. i., "visas skolas" pieejā, lai savos politikas vēstījumos⁹ risinātu mācību

priekšlaicīgas pārtraukšanas problēmu, un ievieša tiešsaistes [Eiropas rīkkopu skolām](#). Šādā veidā politikas veidotājiem un praktiķiem tiek doti norādījumi un resursi, lai veicinātu sekmīgu izglītības apguvi un sniegtu atbalstu visām izglītojamajām personām.

Pamatojoties uz darba grupu paveikto, ir izstrādāti ES Padomes 2015. gada secinājumi par priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas mazināšanu un panākumu skolā veicināšanu¹⁰. Tajos ir atkārtoti uzsvērts, cik svarīgi ir īstenot Padomes 2011. gada ieteikumu.

Padomes Ieteikumā par garantijas jauniešiem izveidi dalībvalstis tiek mudinātas iesaistīt izglītības un apmācības iestādes savās "garantija jauniešiem" shēmās, lai nodrošinātu agrīnu iesaisti attiecībā uz tām izglītojamajām personām, kas pakļautas riskam priekšlaicīgi pārtraukt mācības un kļūt ekonomiski neaktīviem.

Jaunā prasmju programma ar iniciatīvu "Prasmju pilnveides ceļi" palīdzēs mazprasmīgiem pieaugušajiem apgūt rakstpratības, rēķināšanas un digitālo prasmju minimumu un/vai iegūt vispārējo vidējo izglītību vai līdzvērtīgu kvalifikāciju. Sadarbībā ar sociālajiem partneriem, izglītības un apmācības iestādēm, kā arī vietējām un reģionālām iestādēm dalībvalstīm vajadzētu ieviest elastīgas iespējas prasmju pilnveidei. Komisija palīdz dalībvalstīm īstenot un uzraudzīt šo iniciatīvu. Finansiālu atbalstu varētu sniegt, izmantojot Eiropas strukturālos un investīciju fondus un tādas programmas kā [Erasmus+](#) un [EaSi](#).

Eiropas Komisija 2017. gada 30. maijā iepazīstināja ar savu jauno stratēģiju skolu un augstākās izglītības modernizācijas atbalstam. Paziņojumā "Skolu attīstība un izcila mācīšana –

⁸ http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/doc/esl-group-report_en.pdf.

⁹ http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/policy/strategic-

[framework/expert-groups/documents/early-leaving-policy_lv.pdf](http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/expert-groups/documents/early-leaving-policy_lv.pdf)

¹⁰ [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52_015XG12_15\(03\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52_015XG12_15(03))

lielisks pamats dzīvei”¹¹ Komisija uzsver trīs jomas, kurās ir steidzami jārikojas:

- 1) kvalitatīvāku un iekļaujošāku skolu attīstīšana;
- 2) atbalsts skolotājiem un skolu vadībai, lai panāktu izcilu mācīšanu;
- 3) skolu izglītības sistēmu pārvaldības uzlabošana.

Paziņojuma pavaddokumentā¹² ir sniegts vērtīgs ieskats zinātnisko pētījumu liecībās un rezultātos ES līmeņa darbā ar skolu izglītības politikas virzieniem.

4. POLITIKAS PAŠREIZĒJĀ STĀVOKĻA PĀRSKATS

Lai nodrošinātu Padomes 2011. gada ieteikumā atbalstīto politikas virzienu **efektivitāti**, ir svarīgi apzināt galvenos faktorus, kas izraisa mācību priekšlaicīgu pārtraukšanu, un uzraudzīt notikumus valsts, reģionālā un vietējā līmenī¹³. Sākotnējā pieredze valstīs, kurās tiek izmantotas augstāka līmeņa datu vākšanas sistēmas, liecina, ka nepārtraukta un sistemātiska uzraudzība ir ļoti lietderīgs līdzeklis, kas palīdz līdz minimumam samazināt mācību priekšlaicīgu pārtraukšanu.

Saskaņā ar jaunāko analīzi par konkrētām valstīm lielākā daļa dalībvalstu ir īstenojušas Padomes ieteikumu, pieņemot mērķorientētas visaptverošas stratēģijas¹⁴ vai īstenojot citus valsts politikas virzienus¹⁵. Pārējās valstis to ir izdarījušas tikai daļēji vai vēl nav sākušas rīkoties.

Eiropas Komisijas Izglītības un apmācības pārskata¹⁶ jaunākajā

izdevumā ir sniegti piemēri jaunākajām valstu stratēģijām mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas novēršanai:

i) 2016. gadā Beļģijas flāmu kopiena apstiprināja diskusiju dokumentu par politiku saistībā ar tiesībām studēt, neattaisnotiem kavējumiem un mācību priekšlaicīgu pārtraukšanu; tā aizstās pašreizējos rīcības plānus. Beļģijas franču valodā runājošajā kopienā mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas rādītāja samazināšana ir galvenais elements pašreizējā skolu reformā, kuras mērķis ir uzlabot vienlīdzību, lietderību un efektivitāti;

ii) Bulgārija, Rumānija un Ungārija ir ieviesušas vairākus pasākumus vai gatavojas to darīt. To pamatā ir agrīnas brīdināšanas mehānismi un uzlabota informācijas vākšana un apmaiņa iestāžu starpā, lai labāk apzinātu skolu pametušos bērnus un tos, attiecībā uz kuriem pastāv risks, ka viņi priekšlaicīgi pametīs mācības, un vērstos pie viņu ģimenēm;

iii) Eiropas Sociālā fonda finansēta programma Kiprā palīdz nelabvēlīgā situācijā esošiem skolēniem visos izglītības līmeņos izvairīties no nesekmības mācībās. Tās ietvaros tiek nodrošināts psihosociālais atbalsts, īpaša skolotāju apmācība, kā arī atbalsta un tehniskais materiāls skolām.

¹¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/ALL/?uri=CELEX:52017DC0248>

¹² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1504250266779&uri=CELEX:52017SC0165>

¹³ Sk. *Cedefop/Eurydice* kopīgo ziņojumu (2014).

¹⁴ Beļģija, Bulgārija, Francija, Ungārija, Malta, Nīderlande, Austrija, Rumānija.

¹⁵ Dānija, Vācija, Igaunija, Īrija, Spānija, Itālija, Kipra, Lietuva, Luksemburga, Polija, Somija, Zviedrija un Apvienotā Karaliste.

¹⁶ Plašāka informācija par valstu progresu

mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas problēmas risināšanā ir pieejama [2017. gada Izglītības un apmācības pārskata](#) 2. izdevumā.

Datums: 02.10.2017.

5. ATSAUCES

- Cedefop/Eurydice (2014), "Tackling early leaving from education and training in Europe"
<http://bookshop.europa.eu/en/tackling-early-leaving-from-education-and-training-in-europe-pbEC0414859/>
- Eiropas Komisija/ESAO, *EU Indicators of Immigrant Integration*, 2015.
<https://ec.europa.eu/migrant-integration/librarydoc/indicators-of-immigrant-integration-2015-settling-in>
- Public Policy and Management Institute (PPMI), *Study on educational support for newly arrived migrant children, Report on behalf of the European Commission*, 2013.
<https://bookshop.europa.eu/en/study-on-educational-support-for-newly-arrived-migrant-children-pbNC3112385/>

6. NODERĪGI INFORMĀCIJAS AVOTI

- Eiropas Komisija: izglītības un apmācības politika mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas jomā https://ec.europa.eu/education/policy/school/early-school-leavers_lv
- Eiropas Komisija: 2017. gada Izglītības un apmācības pārskats
http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/et-monitor_lv
- Eiropas Izglītības ekonomikas ekspertu tīkls
<http://www.eenee.de>
- Izglītības un apmācības sociālo aspektu ekspertu tīkls <http://nesetweb.eu/en/>

PIELIKUMS

1. tabula. Izglītību un apmācību priekšlaicīgi pārtraukušie (kopā)

	2000	2006	2010	2012	2013	2014	2015	2016	Mērķis
ES-28	17,6	ES-27 15,3	13,9	12,7	11,9	11,2	11,0	10,7	10
Beļģija	13,8	12,6	11,9	12,0	11,0	9,8	10,1	8,8	9,5
Bulgārija	:	17,3	12,6	12,5	12,5	12,9	13,4	13,8	11
Čehijas Republika	:	5,1	4,9	5,5	5,4	5,5	6,2	6,6	5,5
Dānija	11,7	9,1	11,0	9,1	8,0	7,8	7,8	7,2	10
Vācija	14,6	13,7	11,8	10,5	9,8	9,5	10,1	10,3	10
Igaunija	15,1	13,4	11,0	10,3	9,7	12,0	12,2	10,9	9,5
Īrija	:	12,2	11,5	9,7	8,4	6,9	6,9	6,3	8
Grieķija	18,2	15,1	13,5	11,3	10,1	9,0	7,9	6,2	10
Spānija	29,1	30,3	28,2	24,7	23,6	21,9	20,0	19,0	15
Francija	13,3	12,7	12,7	11,8	9,7	9,0	9,2	8,8	9,5
Horvātija	:	4,7	5,2	5,1	4,5	2,8	2,8	2,8	4
Itālija	25,1	20,4	18,6	17,3	16,8	15,0	14,7	13,8	16
Kipra	18,5	14,9	12,7	11,4	9,1	6,8	5,2	7,6	10
Latvija	:	15,6	12,9	10,6	9,8	8,5	9,9	10,0	10
Lietuva	16,5	8,8	7,9	6,5	6,3	5,9	5,5	4,8	9
Luksemburga	16,8	14,0	7,1	8,1	6,1	6,1	9,3	5,5	10
Ungārija	13,9	12,5	10,8	11,8	11,9	11,4	11,6	12,4	10
Malta	54,2	32,2	23,8	21,1	20,5	20,3	19,8	19,7	10
Nīderlande	15,4	12,6	10,0	8,9	9,3	8,7	8,2	8,0	8
Austrija	10,2	10,0	8,3	7,8	7,5	7,0	7,3	6,9	9,5
Polija	:	5,4	5,4	5,7	5,6	5,4	5,3	5,2	4,5
Portugāle	43,6	38,5	28,3	20,5	18,9	17,4	13,7	14,0	10
Rumānija	22,9	17,9	19,3	17,8	17,3	18,1	19,1	18,5	11,3
Slovēnija	:	5,6	5,0	4,4	3,9	4,4	5,0	4,9	5
Slovākija	:	6,6	4,7	5,3	6,4	6,7	6,9	7,4	6
Somija	9,0	9,7	10,3	8,9	9,3	9,5	9,2	7,9	8
Zviedrija	7,3	8,6	6,5	7,5	7,1	6,7	7,0	7,4	7
Apvienotā Karaliste	18,2	11,2	14,8	13,4	12,4	11,8	10,8	11,2	:

Avots: Eurostat (darbaspēka apsekojums, datu tabula [t2020_40]).

2. tabula. Izglītību un apmācību priekšlaicīgi pārtraukušie sadalījumā pēc dzimuma

	Vīrieši				Sievietes				Dzimumu atšķirība 2016. gadā (S-V)
	2010	2014	2015	2016	2010	2014	2015	2016	
ES-28	15,8	12,8	12,4	12,2	11,9	9,6	9,5	9,2	-3,0
Beļģija	13,8	11,8	11,6	10,2	10,0	7,7	8,6	7,4	-2,8
Bulgārija	12,4	12,8	13,3	13,7	12,9	12,9	13,4	13,9	0,2
Čehijas Republika	4,9	5,8	6,4	6,6	4,8	5,2	6,0	6,6	0,0
Dānija	14,1	9,5	9,7	8,5	7,7	6,1	5,7	5,9	-2,6
Vācija	12,5	10,0	10,4	11,0	11,0	8,9	9,8	9,5	-1,5
Igaunija	14,4	16,0	14,2	14,3	7,6	7,9	10,0	7,4	-6,9
Īrija	13,4	8,0	8,4	7,8	9,6	5,7	5,4	4,6	-3,2
Grieķija	16,4	11,5	9,4	7,1	10,6	6,6	6,4	5,3	-1,8
Spānija	33,6	25,6	24,0	22,7	22,6	18,1	15,8	15,1	-7,6
Francija	15,3	10,2	10,1	10,1	10,2	7,9	8,4	7,5	-2,6
Horvātija	6,5	3,1	3,5	3,5	3,8	2,5	2,0	2,0	-1,5
Itālija	21,8	17,7	17,5	16,1	15,3	12,2	11,8	11,3	-4,8
Kipra	16,2	11,2	7,7	11,4	9,8	2,9	3,1	4,3	-7,1
Latvija	16,7	11,7	13,4	13,7	9,0	5,1	6,2	6,2	-7,5
Lietuva	9,8	7,0	6,9	6,0	6,0	4,6	4,0	3,6	-2,4
Luksemburga	8,0	8,3	10,5	6,8	6,0	3,7	8,1	4,2	-2,6
Ungārija	11,5	12,5	12,0	12,9	10,1	10,3	11,2	11,8	-1,1
Malta	29,9	22,2	22,9	22,9	17,4	18,3	16,6	16,3	-6,6
Nīderlande	12,1	10,6	9,9	10,1	7,8	6,8	6,4	5,8	-4,3
Austrija	8,4	7,6	7,8	7,7	8,3	6,5	6,8	6,0	-1,7
Polija	7,2	7,3	7,2	6,4	3,5	3,3	3,2	3,9	-2,5
Portugāle	32,4	20,7	16,4	17,4	24,0	14,1	11,0	10,5	-6,9
Rumānija	19,5	19,5	19,5	18,4	19,0	16,7	18,5	18,7	0,3
Slovēnija	6,4	6,0	6,4	6,7	3,3	2,7	3,4	3,1	-3,6
Slovākija	4,6	6,9	6,9	7,6	4,9	6,6	6,8	7,2	-0,4
Somija	11,6	11,9	10,6	9,0	9,0	7,2	7,9	6,9	-2,1
Zviedrija	7,5	7,3	7,6	8,2	5,5	6,0	6,4	6,4	-1,8
Apvienotā Karaliste	15,6	12,9	11,7	12,7	13,9	10,8	9,8	9,5	-3,2

Avots: Eurostat (darbaspēka apsekojums, datu tabula [edat_lfse_14]).

3. tabula. Izglītību un apmācību priekšlaicīgi pārtraukušie sadalījumā pēc dzimšanas valsts

	2010			2016			Atšķirība starp ārvalstīs dzimušiem un vietējiem
	Kopā	Ārvalstīs dzimušie	Vietējie	Kopā	Ārvalstīs dzimušie	Vietējie	
ES-28	13,9	25,6	12,8	10,7	19,8	9,8	-10,0
Beļģija	11,9	21,9	10,7	8,8	17,8	7,6	-10,2
Bulgārija	12,6	:	12,7	13,8	:	13,8	:
Čehijas Republika	4,9	13,2	4,7	6,6	10,8	6,6	-4,2
Dānija	11,0	16,7	10,6	7,2	7,9	7,2	-0,7
Vācija	11,8	23,3	10,2	10,3	23,2	8,2	-15,0
Igaunija	11,0	:	11,1	10,9	:	10,9	:
Īrija	11,5	16,3	10,7	6,3	5,2	6,5	1,3
Grieķija	13,5	43,1	9,2	6,2	18,1	5,5	-12,6
Spānija	28,2	43,0	25,1	19,0	32,9	16,1	-16,8
Francija	12,7	24,7	11,9	8,8	16,3	8,2	-8,1
Horvātija	5,2	4,6	5,3	2,8	:	2,7	:
Itālija	18,6	40,7	16,3	13,8	30,0	11,8	-18,2
Kipra	12,7	26,3	7,5	7,6	18,2	4,6	-13,6
Latvija	12,9	:	13,0	10,0	:	10,1	:
Lietuva	7,9	:	8,0	4,8	:	4,8	:
Luksemburga	7,1	10,2	6,0	5,5	8,5	4,1	-4,4
Ungārija	10,8	:	10,7	12,4	:	12,4	:
Malta	23,8	:	24,0	19,7	:	19,6	:
Nīderlande	10,0	11,3	10,0	8,0	8,3	7,9	-0,4
Austrija	8,3	21,2	5,9	6,9	14,7	5,5	-9,2
Polija	5,4	:	5,4	5,2	:	5,2	:
Portugāle	28,3	27,4	28,3	14,0	14,3	14,0	-0,3
Rumānija	19,3	:	19,3	18,5	:	18,6	:
Slovēnija	5,0	20,0	4,5	4,9	15,6	4,4	-11,2
Slovākija	4,7	:	4,7	7,4	:	7,4	:
Somija	10,3	21,1	9,7	7,9	15,1	7,6	-7,5
Zviedrija	6,5	10,8	5,9	7,4	15,2	5,9	-9,3
Apvienotā Karaliste	14,8	10,2	15,4	11,2	9,4	11,5	2,1

Avots: Eurostat (darbaspēka apsekojums, datu tabula [edat_lfse_02]).